

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Co[n]ceptio. b. [...] Epistola. D[omi]n[u]s possedit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

In festo Cōceptiōis Marię

En quō dō p̄dica. nisi mittant. scz a deo: sicut olim p̄bere vel apli/ et ei^o lo/ cū tenentes/ sicut p̄dicatores aliū. **B**orra. Aliter autē nō ē p̄dicādū: sicut nec ip̄e chri stus filius dei p̄dicare voluit nisi missus a p̄re. **Q**u. **S**portet me etiā alijs ciuita tib^o euāgelicare re gnuz dei: qz ad hoc missus sū. **S**i cut scriptū est. in **E**laia. **C** **S**pe ciosi. i. bñ formati sunt. **D** **P**edes euāge. pa. i. recō ciliationē hoīs ad deū. **E** **E**uāge. bona. scz futura. **S**ed nō oēs obe. euā. **B**orra. q. di. **D**ēs qdē audi unt: sed nō oēs obe diūt euāgelio p̄di cationē ei^o recipiē do: qz gētiles et iu dei et heretici non obediūt: s; solū bo ni chri stiaī. **C** **E** sal. em̄ di. i. sacra scriptura. **D** **P**ē qz cre. aud. n̄ro. **B**orra. qdē nob au diuit qd a te audi uim^o. q. d. aliq̄s cre dit: sed nō omnes. **E** **E**rgo fides ex audi. **B**orra. et si de us int^o doceat: et si p̄ dicator exteri^o nū ciat. **A** **A**udi. at p̄ verbū chri sti. loquēs in apostol. **Q**u. **N**ō enī vos estis q loq̄mini: sed spūs patris vestri q loquit in vob s. **E** **E**riterū. **Q**ui vos audit/ me audit rē. **S** **S** dico nū/

quid nō audierūt. **L**y. i. habent excusa tionē lug inādelitatis/ propter defectum publicationis. q. di. nō. **A**d quod inducit auctoritatē p̄bere dauid. **M** **E**t qui dem. **B**orra. id est certe. **I**n omnez terram. quantum ad terras medias. **E** **E**ruit son^o. id ē fama. **P** **E**o rū: r i fi. or. terre. id ē in terras exte mas. **Q** **E**rba eoz. i. p̄dicatio vl auditus p̄dicati onis eorum. **D** **O**mi n^o pos. me ab ini. rē. **I**n festo p̄ceptiōis beate v̄ginis Ma rię. **P** **E**pla p̄sens le ctio p̄m seclares le git: q lectio princi paliter exponit de eterna sapia q chri stus ē fili^o Marię v̄gis. **D**onor autē fili^o ē honor m̄ris r econuerso: honor m̄ris ē honor fili^o. **Q**u. **B**erū. omelia iij. sup **D**issus est dicit. **N**ō ē dubius quicquid in laudi bus matris profe rimus ad filiū p̄ti nere: r rursum cuz filiū honoramus a laudib^o matris nō recedim^o. **Q**u. **D**i cit eterna sapientia r **D**is posse. me ab initio vl arū suaz. **L**yra. i. operum suorum. **A** **A**ntē q̄ acē fa. a princi. i. an te omne creatiōē.

2u. 4. b

† Ela. 52. b

† Ela. 55. a

† D. 18. a
Ela. 55. a

† Mat. 10. c

2u. 10. c

† nisi ad sit sermo

a ne predicante: **Q**uomodo vō p̄/ **s** null^o enī fructuose p̄dicat nisi mutal r illustre tur r p̄uental gratia operante

b dicabunt nisi mutantur: **S**icut **s** per p̄phetam.

s scriptum est. **Q**u. **S**peciosi p̄des **s** bonoz p̄dicantium **s** nunaantiū.

e euāgelicantiū pacē euāgelican. **s** fidem accipiēdo: r bona p̄dicat/ ta opere complēdo

r tū bona. **S**ed nō oēs obediunt **s** p̄pheta

g euāgelio. **†** **E**laias em̄ dicit: **B**ñē **s** ex iudeis. **s** qd nobis reuelasti: r a te quidiūm^o de mystero fidei

i qz credidit auditui n̄ro: **E**rgo fi **s** p̄ p̄dicationē. **s** qd sequitur

k des ex auditu: **a**uditus autē per **s** q. d. immo **s** profecto

l v̄bū chri sti. **S**ed dico: **N**ūquid **s** apostolor

nō audierūt: **†** **E**t quidē in omnez **s** p̄dicationis fidei sancte trinitatis

m terrā exiuit sonus eorum: **†** **E**t in fi **s** p̄dicationis fidei sancte trinitatis

o nes orbis terre v̄rba eorum. **Q**u. **I**n festo sancti Nicolai epi r cō

p fessoris **E**pla. **E**cce sacerdos ma **q** gnus rē. **Q**uere infra in cōmuni

q sanctorū de Cōfessoribus. **Q**u. **I**n festo Cōceptiōis gliose vir.

Qu. **M**arię. **P**rouer. VIII. c. circa fi. **s** in mente sua eterna.

Dominus pos **s** in mente sua eterna.

o sedit me ab initio vl **s** creaturaz

r aruz suarum: **†** **A**ntē q̄

s fa. a princi. i. an te omne creatiōē.

2u. 10. c

Postilla

D

30

A Cab etno oz
dinata sum etc.
Necdu erat ab
yssi: et ego ia con
ce. era. necdu fo
tes aqua erupe.
scilicet de locis sub
franeis. **B** Nec
du motes graui
mo. costi. i. super
terra plana eleuati
C An oes col
ego partu. id e. p
cedebam a secundi
tate paterna.
D Adhuc terra
no fece. et flumi.
id est creaturam vi
sibile. **E** Et car
di. oz. ter. id e. par
tes mudi principa
les: que sunt oriens
et occidentis: auster
et aquilo. **F** Quā
do prepa. celos
adera. idiuia est
sunt opera trinita
tis: et ideo filius
est sapiētia genita
semp operatur cuz
patre. unde Pater
meus vsqz mo ope
rat et ego operor.
G Quādo cer
ta lege et gyro. val
labat abyssos. i.
cōcauitates vbi cō
gregare sunt aqz: vt
appareret arida ba
bitationi hominū/
et animalium ter
restrum apta.
H Quā ethera
firmabat sursum.
id e. speram ignis:
que naturaliter sur
sum fertur: illa em
pars elementoz
que frigida est spe

A quicqz faceret a principio: ab eter
no ordinata su et ex antiquis: an
teqz terra fieret. **N**ecdum erant
abyssi: et ego ia concepta eram.
Necdu fontes aquarū eruperat
necdu montes graui mole consti
terat. **A**ntē oēs colles ego partu
riebar. **A**d huc terram non fece
rat et flumina et cardies orbis fre
Quādo hparabat celos adera
An certa lege et gyro vallabat
abyssos. **Q**uādo ethera firma
bat sursum: et librabat fotes aqua
rū. **Q**uādo circū dabat mari ter
minū suū: et legē ponebat aquis
ne transiret fines suos. **Q**uādo
appendebat fundamenta terre:
cūm eo eram cuncta componēs.
Et delectabat per singulos dies
ludens coram eo omni tempore:
ludens in orbe terrarum: et de
line mee esse cum filiis homi
num. **H**ūnc ergo filij audite me:

re lune ether voca
tur. **E**t libra
bat fontes aqua
rum. constituens
eos in pōdere: i. nu
mero et mensura.
K Quādo cir
cundabat mari
terminum suū.
ne efflueret et ope
raret aridam.
L Quādo ap
pēdebat funda
mēta terre. id est
pes inferiores ter
re circa centrū: quz
sunt quedā funda
menta superiorum
partium. **M** Quā
do erā cuncta cō
ponēs. quia indi
uisa sunt opera tri
nitatis. **N** Et de
lectabar per sin
gulos dies. id est
eternaliter gaude
bam cō patre et spi
ritu scō. **O** Quā
dēs corā eo om
ni tempore: et lu
dens in orbe ter
rarum. id est ludā
faciens de orbe ter
rarū: qui similis est
ludo pile: qz de vno
transfertur ad aliū
pm quādam reuo
lutionem: quia re
gna terre transfert
atqz constituit de
gente in gentem.
P Et deli. mee
esse cū filiis ho
minū. scilicet per
gram. **Q** Hūc
filij. i. per adopti
onē. **R** Audite
me. scilicet per de
bitā attentionem.

In die sancti Stephani

E a Beati a cu. vias me. i. viam madaoz et via co filioz. b Audi te disci. d mozi b humanis. c Et esto sa. in diuinis. d Et noli ab. eam. Bea. ho a au. me. smibi obe diendo. e Et a vigi. ad so. me. diti. f. i loco diuini cult. deuote oran do. f Et obser. ad po. ostij mei. a me iue. p gram s Inueni. vl. scz eterna. b Et hau. sal. a dno. qui est fons salut.

Postilla

Illis. Ste pha. ple. gra. r for ti. r. An initiu il li eple scribit san. Lucas q post ace sione xpisti verbu dni crescebat: r mlti plicabnt nuerus discipuloz i hieru sale: valde mlti eti am turba sacerdo tu obedebat fidei. Tnc statim sequit presens epistola. i Stephana. aut ple. gra. r yra. ad bene operandum. k Et forti. ad uerba tolerando. l Faci. pdi. et signa magna in populo. ad veri tatem fidei catholi ce confirmandam. m Surrex. au tem quida de sy

Beati q custodiunt vias meas. Au dite disciplinam et estote sapientes: et nolite abijcere ea. **B**is ho q audit me: et qui vigilat ad fores meas quidie: et obseruat ad portas ostij mei: q me inuenit inuenit et vitam: et hauriet salutem a dno. **I**n festo sci Thome apli epi stola. Jam no estis hospites r. quere infra in comuni sanctor. **I**n festo sancti Stephani p thomartyris. Actuum. VI. b.

In diebus illis Stephanus plenus gratia et fortitudine faciebat prodigia et signa magna in populo. Surrexerunt autem quidam de synagoga que appellabatur libertinorum et cyrenensium et alexandrino rum et eorum qui erant a cylicia et asia disputantes cum stephano. Et non poterant resistere sapientie et spiritui qui loquabatur. **B**ura ceruice et incircumcisi cordibus et auribus: vos semper spiritu sancto restitistis: cum nunc perditores et homicide fuissetis. Au

nago. q appel. liberti. a regione sic nominatoz: vt dicit Blo. interli. n Et cyrenen. a cyrene ciuitate. o Et alexan. id est ab alexandria metropoli egypti. p Et eoz qui erant a cili. et asia. nomina sunt regio nu iudee ppinaru. q Disputa. cu stepha. fide catho licam verbis quantu poterat ipugnado r Et no pote. rest. sapie. r spui a loque. f. pm q. p miserat saluator di ces. Ego dabo vo bis os r sapientia: cui no poterat res sere r contradicere oes aduersarij vri. Tnc post redargu ebat eos acriter di cens: s Dura cerui. i. obstinata mente. t Et in circumcisi cordi bus r auribus. id est a vitijs r soz dib. v Tnc sp spiritu sancto restitistis: qui locu tus est p pphetas de christo. r Cu ius nuc prodito res et homicide fuisset. Yra. eius crucifixionem pro curando. v Au dietes autem hec dissecabant cor dibus suis. Y. ra: quia non habe bant rone interfici.

Lu. 2.11

h

in p. blasphem.

leui. 2.